

Zagreb, 4. svibnja 2014. godine

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ HGZD-a ZA 2013.

Hrvatsko grboslovno i zastavoslovno društvo (HGZD) 2014. godine slavi osmu godinu svojeg rada. Od osnivačke skupštine održane 4. svibnja 2006. godine u svečanoj dvorani Hrvatskog povijesnog muzeja, na kojoj je bilo prisutno tridesetak osnivača, Društvo je umjereno povećalo broj članova kojih danas broji 48.

Posljednja izborna skupština održana je 2010. godine u prostorijama Društva zagrebačke klasične gimnazije, kada su ponovo izabrani za predsjednika Željko Heimer, potpredsjednika Nenad Labus, tajnicu Matea Brstilo Rešetar i dvije članice Predsjedništva Dubravka Peić Čaldarović i Jelena Borošak Marijanović. Tijekom 2013. godine članovi predsjedništva su u više prilika održali virtualnu sjednicu korištenjem elektronske pošte. Nažalost u posljednje vrijeme izgubljen je kontakt s g. Labusom, koji je čini se izgubio interes za daljnji rad u Društvu.

Srećom, usluge Suda časti HGZD-a u sastavu akademik Nikša Stančić, dr. Ante Gulin i dr. Josip Kolanović, nismo imali potrebe tražiti, osim u njihovoj ulozi nadzornog odbora u pripremama Skupština. Tako i u pripremi ovog izvješća, koje im je dostavljeno zajedno sa financijskim izvješćem rada Društva.

Tijekom 2013. godine HGZD je nastavilo sa svojim redovnim aktivnostima u Republici Hrvatskoj i na međunarodnom planu, u skladu sa Statutom i utvrđenim Strateškim planom 2012. – 2017.

Međunarodne aktivnosti

Međunarodna suradnja

HGZD je kolektivni član Međunarodne federacije veksiloloških udruga (FIAV, *La Fédération Internationale des Associations Vexillologiques*) od 2007. i Međunarodne genealoške i heraldičke konfederacije (CIGH, *La Confédération Internationale de Généalogie et d'Héraldique*) od 2008. godine, dok je predsjednik HGZD-a član Radne skupine FIAV-a za veksilološke standarde opisa zastava (*Vexillological Conventions for Flag Descriptions Commission*) i pridruženi član Međunarodne heraldičke akademije (AIH, *La Académie Internationale d'Héraldique*) – čime su ostvareni permanentni kontakti našeg Društva s krovnim međunarodnim heraldičkim i veksilološkim organizacijama.

Osim toga, predsjednik je HGZD-a 2013. g. sudjelovao na 25. međunarodnom veksilološkom kongresu, održanom u Rotterdamu, Nizozemska, na kojem je

predstavio svoj znanstveni rad na temu svečanih municipalnih zastava u Hrvatskoj. Pritom je tijekom kongresa aktivno sudjelovao i u radu Opće skupštine FIAV-a.

Predsjednik HGZD-a sudjelovao je i na međunarodnom znanstvenom skupu „*Sociology At Sea - Culture, Economy and Society in a Maritime Perspective*“, u organizaciji Odsjeka za sociologiju Sveučilišta u Zadru, 27. – 29. rujna 2013. s temom „*Maritime Flags – Convention, Identity, Vanity*“.

Jednako je tako već postao običaj da nastojimo barem jednu Tribinu godišnje organizirati s gostujućim inozemnim predavačem, pa nas je u skladu s tim 22. travnja 2013. u Zagrebu posjetio uvaženi kolega heraldičar iz Nizozemske, urednik web stranica „*Heraldry of the World*“, g. Ralf Hartemink s predavanjem na temu „*Heraldičke kolekcionarske kartice 20. stoljeća: primjer albuma Kave Hag*“. Predavanje je održano na Filozofskom fakultetu u suradnji s kolegijem Hrvatska heraldička baština Katedre za pomoćne povijesne znanosti.

Iako izlazi iz izvještajnog razdoblja, vrijedi spomenuti da je u Zagrebu 2. veljače 2014. boravio g. Aleksandar Gižarovski, tajnik Makedonskog heraldičkog združenja (MHZ). Unatoč tome što je susret s njim bio kratak, tom smo prilikom obnovili dugotrajnu suradnju s MHZ.

Na kraju treba reći da je tijekom 2013. s više inozemnih heraldičkih i veksiloloških udruga dogovorena razmjena publikacija – primjerice sa njemačkim veksilološkim društvom, češkim, slovačkim i bugarskim heraldičko-genealoškim društvima, makedonskim heraldičkim i nordijskim zastavoslovnim društvom i drugima. Stoga se i naš časopis „*Grb i zastava*“ dostavlja na četrdesetak adresa inozemnih društava, a naša se knjižnica popunjava njihovim izdanjima – ukupno 33 publikacije inozemnih udruga dolaze redovito na adresu HGZD-a.

Međunarodne novosti

Sa žaljenjem bilježimo da je Nordijsko zastavoslovno društvo odlučilo prekinuti objavljivanje svojeg znanstveno-stručnog časopisa „*Nordisk Flaggkontakt*“, jednog od cjenjenijih publikacija iz ovog područja, s kojim je HGZD imao vrlo plodnu suradnju.

Kao odgovor na uočeni nedostatak veksiloloških znanstvenih publikacija poput ove spomenute, i još nekoliko biltena udruga u svijetu koje su ugašene posljednjih godina, Sjevernoameričko veksilološko društvo (NAVA) pokrenulo je 2013., uz svoj postojeći znanstveni časopis „*Raven*“, i novu veksilološku znanstveno-stručnu publikaciju otvorenu istraživačima iz cijelog svijeta „*Flag Research Quarterly*“. Sa zadovoljstvom možemo konstatirati da se uredništvo, čini se, ugledalo na naš „*Grb i zastavu*“ u pogledu izgleda i koncepta časopisa i veselimo se suradnji.

Aktivnosti u Republici Hrvatskoj

Predavanja, skupovi i izložbe

1. Uz već spomenutu Tribinu na kojoj je gostovao g. Hartemink, tijekom 2013. HGZD je u suradnji s Društvom zagrebačke klasične gimnazije (DZKG) organizirao predavanje 27. svibnja 2013. „*Grbovi i zastave hrvatskih županija*“ Željka Heimera. U prostorijama DZKG zajednički je od 18. studenog do 30. prosinca 2013. organizirano

gostovanje izložbe „Grbovi creskog ladanja“, naše članice, muzejske savjetnice Lošinjskog muzeja Jasminke Ćus Rukonić, uz prigodno otvorenje i predavanje autorice izložbe.

Gđa Ćus Rukonić tijekom 2013. održala je također više javnih predavanja u Cresu, Osoru (17. svibnja) i Malom Lošinj, a Željko Heimer na Salonu Matice hrvatske, 16. svibnja 2013. na temu „Neke značajke suvremene hrvatske municipalne heraldike“. Akademik Stančić održao je predavanje „Povijest hrvatskoga grba“ u Arheološkom muzeju u Zadru, 3. prosinca 2013.

2. Osim toga, članovi HGZD-a sudjelovali su u nastavi kolegija *Hrvatska heraldička baština* – izborni kolegij na diplomskom studiju povijesti, Odsjeku za povijest Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Nastavnici: prof. dr. sc. Mirjana Matijević Sokol i doc. dr. sc. Tomislav Galović. Gostujuća predavanja održali su između ostalih i akademik Nikša Stančić, doc. dr. sc. Hrvoje Kekez, dr. sc. Peić Čaldarović, dr. sc. Željko Heimer, dr. sc. Mario Jareb te Vicko Fisković, prof.

3. Dr. sc. Tomislav Galović održao je 7. ožujka 2014. nastupno predavanje pod nazivom „*Hrvatska heraldička baština*“, u okviru redovne nastave pred nastavnicima, studentima i stručnim povjerenstvom u sastavu dr. sc. Mirjana Matijević Sokol, red. prof. (predsjednik), akademik dr. sc. Tomislav Raukar, red. prof. u miru (član) i dr. sc. Zrinka Nikolić Jakus, izv. prof. (član), u vezi s izborom u znanstveno-nastavno zvanje docenta za znanstveno područje humanističkih znanosti, polje povijest, grana pomoćne povijesne znanosti, na Odsjeku za povijest Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.

Mr. sc. Željko Heimer obranio je 27. ožujka 2013. doktorski rad pod nazivom „*Identitet Oružanih snaga Republike Hrvatske iskazan zastavama vojnih postrojbi u Domovinskom ratu i nakon njega*“, izrađen na poslijediplomskom doktorskom studiju sociologije na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, pod vodstvom mentora prof. dr. sc. Ozrena Žuneca, red. prof., i tome stekao naziv doktora znanosti iz znanstvenog područja društvenih znanosti, polja sociologije, grane posebnih sociologija.

4. U suradnji sa Sveučilištem u Zadru, a na inicijativu grupe studenata, Društvo se uključilo kao suorganizator znanstveno-stručnog skupa „*Semiologija obrambenog Domovinskog rata*“ koji je održan 6. prosinca 2013. u svečanoj dvorani Sveučilišta u Zadru. Na skupu je sudjelovalo petnaestak izlagača uz pedesetak sudionika. Skupu se na otvorenju u ime organizatora, uz prorektora prof. dr. sc. Josipa Faričića i g. Marina Sabolovića, obratio predsjednik HGZD-a, a u znanstvenom dijelu predstavio je vojne zastave iz Domovinskog rata. Uz skup je organizirana u prostorima Sveučilišta i izložba vojnih i policijskih odora i znakovlja iz Domovinskog rata. Tiskana je knjižica sažetaka, a u pripremi je i zbornik radova sa skupa.

5. Od samih početaka Društvo održava web stranice na adresi www.hgzd.hr na kojima se objavljuju novosti iz rada Društva te srodnih organizacija u zemlji i inozemstvu, novosti iz područja heraldike i veksilologije, ali i stručni sadržaji u obliku „web knjiga“, foto galerija ili bibliografija. Web stranice gostuju na javnim poslužiteljima Carneta, koji ovu uslugu besplatno daje hrvatskim neprofitnim udrugama. Tijekom 2013. godine izvršena je nadogradnja korisničkog sučelja na traženje Carneta zbog povećanja sigurnosnih procedura. To je uzrokovalo kraći

prekid rada stranica i manje probleme s prikazom pojedinih sadržaja, no i to je ubrzo otklonjeno.

Izdavaštvo i objavljivanje članaka

Tijekom 2013. godine nastavljeno je polugodišnje izdavanje časopisa „Grb i zastava“ (GiZ), pa su objavljena dva broja sedmog godišta GiZ-a, u svibnju br. 13 te u studenom br. 14, u suradnji s izdavačkom kućom Leykam International iz Zagreba, koja je organizirala distribuciju časopisa našim članovima, organizacijama i institucijama u Hrvatskoj te u inozemstvu, ukupno na stotinjak adresa. Preostali dio naklade od 50 primjeraka Leykam International distribuirala preko svoje prodajne mreže i svojih web stranica. Društvo je izuzetno zadovoljno ovakvim aranžmanom s izdavačem kojemu zahvaljujem na srdačnoj i kvalitetnoj suradnji. Kao i do sada, svi tekstovi u GiZ-u tiskani su uz mnoštvo ilustracija u boji, paralelno na hrvatskom i engleskom jeziku, čime teme vezane za hrvatsku heraldičku i veksilološku baštinu imamo priliku prezentirati stručnoj publici u svijetu. Članci objavljeni u GiZ-u citirani su i u više radova u raznim znanstvenim časopisima i monografijama. Vodi se kazalo sadržaja objavljenih brojeva i abecedni popis autora.

Od 2012. u dvotjedniku Ministarstva obrane „*Hrvatski vojnik*“ predsjednik HGZD-a započeo je redovito objavljivanje feljtona „*Veksilologija*“, što je nastavljeno tijekom 2013. i dalje, do danas u pedesetak nastavaka. Ovi tekstovi dostupni su u cijelosti i na web stranicama ovog glasila, čime dopiru i do još šire čitalačke publike.

Naravno, članovi Društva redovito objavljuju znanstvene i stručne radove u domaćim i inozemnim publikacijama. Tako je u 2013. objavljen katalog izložbe gđe Čus Rukonić „*Grbovi creskog ladanja*“, u izdanju Creskog muzeja te znanstveni članak N. Stančića i D. Peić Čaldarović „*Prvi sjedinjeni grb Kraljevstva Dalmacije, Hrvatske i Slavonije iz 1610. godine*“ u časopisu „*Rad HAZU*“.

Normativna regulativa

U ožujku 2013. u medijima se našla tema o izgledu grba i zastave Republike Hrvatske, a slijedom kontradiktornih informacija objavljenih na web stranicama Hrvatskog sabora. Više članova Društva tim je povodom istupilo u medijima objašnjavajući zakonske norme te heraldička i veksilološka pravila u odnosu na hrvatske državne simbole. Tako je predsjednik HGZD-a govorio o toj temi u prilogu na televiziji RTL 6. ožujka 2013.

Akademik Stančić o tome je problemu uputio primjedbe predsjedniku Hrvatskog sabora i pripremio materijale za saborski Odbor za Ustav, poslovnik i politički sustav te ponudio stručnu pomoć u svoje ime i u ime HGZD-a. Iako na te aktivnosti nije bilo konkretnih odgovora, djelovanje je rezultiralo time da su ipak sporni netočni standardi prikaza grba i zastave uklonjeni s web stranica Sabora.

U aktivnostima oko normativnih akata koji reguliraju heraldičko-veksilološka i srodna područja, akademik Stančić i dr. sc. Heimer uključeni su u Radnu skupinu za izradu teksta nacrtu prijedloga novog Zakona o odlikovanjima i priznanjima Republike Hrvatske, koju vodi Odjel za odlikovanja Ureda predsjednika Republike

Hrvatske. Dr. Heimer je aktivno uključen i u rad na pripremi pravilnika koji reguliraju pitanja zastava i oznaka u Oružanim snagama Republike Hrvatske.

Ostalo

Za 2013. HGZD je predao zahtjeve za financijsku potporu za sudjelovanje na Kongresu u Rotterdamu i za objavljivanje GiZ-a na natječaje Ministarstva kulture i Gradskog ureda za obrazovanje, kulturu i sport Grada Zagreba. Potpora je dobivena od Ministarstva kulture za Kongres, a od Grada za časopis, nakon nekoliko godina stanke. Za 2014. ponovno su pripremljene prijave za natječaje za financijsku potporu za časopis Gradu te za pokretnu edukativnu izložbu u Londonu Ministarstvu kulture, a po prvi put su upućene prijave na natječaje Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta za potporu redovnim aktivnostima znanstveno-stručnih udruga te za izdavanje časopisa za popularizaciju znanosti.

Kontinuirano je obnavljana i održavana baza podataka članova HGZD-a te vođena knjigovodstveno-financijska evidencija djelovanja Društva.

**Predsjednik HGZD-a
bojnik dr. sc. Željko Heimer**

--

Godišnji izvještaj HGZD-a za 2013. prihvaćen je na Skupštini HGZD-a održanoj 6. svibnja 2014. u Zagrebu.